

Zakenvrouw van het Jaar haalt fel uit naar het huidige ontslagrecht

Vivienne van Eijkelenborg: 'Het huidige systeem maakt van mij als werkgever een onmens'

Rob de Lange
amsterdam

Vanaf vandaag is Vivienne van Eijkelenborg niet langer Zakenvrouw van het Jaar. Ze geeft het stokje over aan haar opvolgster. Een jaar lang stond de directeur-eigenaar van Difrax, een succesvolle leverancier van babyproducten, in de schijnwerpers van ondernemend Nederland.

Naast talloze spreekbeurten en bijeenkomsten, zat ze plotseling aan tafel met leden van het Koninklijk Huis, voerde ze gesprekken met politici en bracht ze een bezoekje aan het Torentje voor een gesprek met premier Mark Rutte over het ondernemersklimaat. Alle bezigheden kostten haar naar schatting een derde van haar tijd. Gaan die uren vanaf morgen weer geheel op aan haar bedrijf? Lachend: 'Ze zijn hier vooral bang dat ik hele dagen terugkom.'

Afgelopen jaar merkte ze hoe belangrijk het is iets anders te doen dan louter gericht te zijn op het reilen en zeilen van Difrax. 'Ondernemers investeren te weinig in zichzelf. Ze sturen hun werknemers naar een cursus, maar vinden het voor zichzelf te duur. Bij een groot bedrijf zou ik ieder jaar een of andere opleiding mogen volgen. Ik heb besloten mijn tijdverdeling niet te veranderen. Bovendien lopen veel van de verplichtingen nog door die ik als Zakenvrouw van het Jaar ben aangegaan.'

Een deel van de vrijgekomen tijd wil Van Eijkelenborg besteden aan het Fonds Gezond Geboren, dat geld inzamelt voor wetenschappelijk onderzoek naar babysterfte. Komende zomer gaat ze twee weken als vrijwilligster werken in een vluchtelingenkamp op Lesbos.

Hoe kijkt ze terug op het afgelopen jaar? 'Ik vond het een prijs met een opdracht, namelijk het ondersteunen van vrouwelijk ondernemerschap. Nederland heeft geweldige vrouwen, maar nog steeds groeien te weinig van hen door naar een topbaan of een eigen bedrijf. Ik heb gemerkt dat schuldgevoel nog steeds meer voorkomt dan voorbeeldgedrag. Het taboe bij vrouwen op hard werken moet eindelijk een keer verdwijnen.'

In alle publieke optredens is haar vooral opgevallen hoe diep de ergernis zit bij werkgevers over het huidige ontslagrecht en doorbetaling bij ziekte. 'Mijn dringende oproep aan de politiek is om het systeem grondig te herzien. Ik ben benieuwd of ze het in de formatie aandurven.'

Vivienne van Eijkelenborg, rechts naast koningin Máxima, op de uitverkiezing van Zakenvrouw van het Jaar.

FOTO: HH

Babyproduct

Wie is Vivienne van Eijkelenborg?

Vivienne van Eijkelenborg werd in 1967 geboren in Bilthoven. Een jaar eerder waren haar ouders Dimphna en Frank met het bedrijf Difrax begonnen. De X stond voor de opvolger en dat werd dochter Vivienne. In 1999 heeft ze het bedrijf overgenomen. Difrax ontwerpt babyproducten die in het Verre Oosten en Europa worden gefabriceerd. Daarnaast is Van Eijkelenborg voorzitter van Entrepreneurs Organization Nederland, een internationaal netwerk voor én van inmiddels meer dan 12.000 ondernemers. In 2016 werd ze in aanwezigheid van koningin Máxima uitgeroepen tot Zakenvrouw van het Jaar.

Het huidige systeem is volgens haar 'een recept voor ongelukkige mensen'. 'Ik zit er echt niet op te wachten iedere twee jaar een nieuwe werknemer aan te nemen. Ik wil in ze investeren. Maar binnen de huidige regeling is het onverantwoord om iemand een vast contract te geven als hij pijn in zijn rug heeft of een beetje labiel is.'

Hoe zou zij het wel willen zien? 'Geef me een halfjaar de tijd om uit te zoeken of iemand daadwerkelijk functioneert. En zo niet, maak het me makkelijk om weer afscheid te nemen. Het liefst zonder dossier, ook al is dat veelgevraagd. Maak van mij geen onmens. Ik heb geen HR-afdeling die het voor me regelt, maar moet maandenlang lelijke dingen over een werknemer verzamelen, opschrijven en ze het keer op keer recht in hun gezicht vertellen. Het is voor beide partijen een ramp.'

De scheidend Zakenvrouw van het Jaar vindt het tijd voor een grondige herziening van de verhoudingen op de arbeidsmarkt. 'Marktomstandigheden kunnen me bijvoorbeeld dwingen andersoortige werknemers in dienst te nemen. Dat is nu bijna onmogelijk. Andersom: een werknemer heeft een maand opzegtermijn, met meestal nog twee weken vakantie en

'Ik moet maanden lelijke dingen over een werknemer opschrijven en het keer op keer vertellen, het is voor beide partijen een ramp'

laat mij met een acuut probleem achter. We hebben bij Difrax echt geen dubbele bezetting.'

Van Eijkelenborg stelt voor om werkgevers te verplichten drie of zes maanden (afhankelijk van de duur van het arbeidscontract) het salaris door te betalen en in die periode actief te helpen bij sollicitaties. 'Dan doet de overheid er nog een halfjaar bij en daarna volgt een snel afnemende WW om eventueel later een baan met een lager salaris te accepteren.'

Net als veel andere ondernemers wil Van Eijkelenborg af van de verplichting zieke werknemers twee jaar door te betalen. Lopen we dan niet het risico terug te keren naar de periode van voor de WAO-crisis, toen werkgevers en werknemers gebroederlijk van honderdduizenden werknemers afkwamen door ze arbeidsongeschikt te verklaren en de kosten op de samenleving af te wentelen? 'Nee, de toegang tot de WAO is nu veel strenger. Het gaat mij om het principiële punt dat langdurige ziekte en arbeidsongeschiktheid een zaak van de overheid zijn en niet op het bordje van de werkgever thuishoren, omdat het voor bedrijven zoals het mijne, en daar zijn er heel veel van in Nederland, tot een acuut bedreigende situatie kan leiden. We willen toch banen scheppen? Neem dan de belemmeringen weg. Ik ben ervan overtuigd dat dan meer mensen een onderneming starten en we veel meer mensen, ook 50-plussers, in vaste dienst durven te nemen, waardoor iedereen privé en in het werk meer zekerheid krijgt.'